

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitászora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Kulturkérdések.

Papp László ur a kérdéshez szólva, sok oly eszmét pendít meg, melyek ha egyesületi tevékenységnek alapul nem is szolgálhatnak, alkalmasak arra, hogy a kultúra fogalmát fejlesszék, az ez iránti érzéket felkeltse.

A kisdédvök törvényhozásilag ép legutóbb történt rendlézése nagyrészt szükségtelenül teszi ugyan a társadalmi akciót, azonban e mellett is számos nevelési kérdés van, melyekben a társadalom eredményeket fog elérhetni.

Már majdnem két évtizede annak, hogy néhány lelkes tanféru a felnőttek oktatását rendezte be városunkban, egy télen át szép számmal látogatták is a tanfolyamot, hanem e törekvés is a homokban elfutó folyó volt!

A művelt közönség számára ezt megelőző években felolvasások rendeztetek, a mozgalom tartott egy időnyen át, akkor ez is megszűnt!

Már ezen itt említett két kérdés is eléggé fontos kulturánk érdekében, ezek által is mennyi sikert érhetnénk el, pedig ehhez még csak egyetlen sem kell. Csak egy kis jóakarát, egy üres terem és egy-két font gyertya!

Csak hogy minden ilyen mozgalom megindító (pedig nem az első eset ez), egy eredendő bácskai, hogy talán jobban mondjam zombori hibával ismerkedtek meg: ez a szamatúz. Nincs lekeesebb hiva valamely új eszmének nálunknál, hanem aztán tessék az eredményt nézni! Szép csokrot lehetne kötni azon vállalatok, tervek, eszmékből, melyek csak az utolsó évtized alatt bennünket felvillanyoztak, és hány maradt belőle meg?

Sajnálom, hogy kellemetlen, talán sok ellentmondásra találó igazságot kell mondanom, midőn azt állítom, hogy a bácskai kultúregyesület nem volna életképes. Még így írásban is nehezemre esik e nyilatkozat, hogy iparkodnom kell azt ki-magyarázni.

Mint tapasztalásból tudjuk, vármegyénk oly széttagolt, kiterjedt, hogy egyes vidékei teljesen önálló központokkal bírnak. Nemcsak a politikai, gazdasági, hanem a társadalmi élet, a kulturkérdések is ezen központok szerint fejlődnek, még pedig a legnagyobb változatossággal. Ujvidék és Szabadka, Baja és Titel társadalmi élete oly el-
lentétes mozzanatok mutat fel, hogy egységes

akció, sőt még egységes keret létesítése is a legnagyobb nehézséggel járna, elannyira, hogy bármi módon is létesülne az egyesület, kétségkívül csak az illető központé volna, míg a többi a mozgalomban csak névleg venne részt.

Ezen az egységes működés lehetőségét kizáró körülmény adja meg azonban egyúttal természetesen alakját a kulturális mozgalomnak. Nem központi egyesületre van szükségünk, hanem minden vidéki centrumban egy, habár kisebb szabású kulturális tényezőre. Hogy ennek szerepét egy helyen a kaszinó, más helyen talán csak egy asztaltársaság fogja elvállalni, az csak a szimmetriát rontaná, az eredményt azonban nem. Ezen vidéki mozgalom megerősödve, képes volna már az eddigi keretben is a kulturális nívókat nagyban emelni.

Ha pl. kissé megtekintjük olvasóköreink (ahol ugyan van) könyvtárait, nagyon, de nagyon sok pótolni valót fogunk találni, ha az iskolaszékek intelligens tagjai tisztüket valóban lelkesen viselik, sok teendő vár még rájuk. Ha szintársulatainktól a tisztességes megélhetési módot közöny által nem vonjuk meg, nem kulturális feladatot teljesítünk-e?

Vármegyénk, városaink gazdagok, vendégszeretettünk országos híres, és ezek mellett mikor fogjuk már egy országos egyesület tagjait megyénkben üdvözölhetni?

Az újságfalás szép modern erénye aggasztó mérvben terjed, vidéki Roschereink, Kantjaink gombamódra szaporodnak, hanem a könyvvásárlás inkább csak az Elzevir-kiadások tisztelésére történik.

Majd ha annak a közmondásnak a híret sem ismerjük, hogy „virágot, macskát és könyvet lopni szabad”, ha a kulturális kérdések nemcsak a pillanatnyi, hanem az állandó érdeklődés tárgyát fogják képezni, akkor egyesítsük a mozgalmat, akkor lobogtassuk fenn a zászlót, addig is pedig tegyük meg kis körben mindazt, mi az e célra vezető útra vezet.

Szivesen fogok üdvözölni minden mozgalmat, mely ily irányban működik, habár az csak mozaik lesz, mely egységes képet csak hosszabb idő után minden rész helyrejutása után ad, oly mozgalmat, mely ezen kérdés nagyobb szabású megoldását már most szándékoznék előidézni, időelőttinek

tekintek, s minthogy azon meggyőződésben vagyok, hogy a végeredményt, a mindannyiunk által remélt sikert veszélyeztetné, azt a magam részéről nem pártolhatnám.

Nem akarom evvel azt mondani, mintha én Bácsvármegye lakosságát annyira közönyösnek tartanám a kulturális mozgalom iránt, a nagy közönség támogatását azonban már előzetesen elért eredményekre való hivatkozás nélkül a legtöbb esetben nehéz megszerezni. Bármiféle mozgalom is keletkezzék, alapelv az, hogy lelkes vezérek nagyszámú közönyösekkel vezetnek. Így járnának mindazok, kik a kulturális mozgalmat ezidőszent egyesülettel tömörülve akarnák fejleszteni. Terjesszük magat az érzéket lehetőleg tág körben, ne az legyen jelszavunk: reánk férne még egy kis kultúrökörvés, hanem az, hogy egyesítsük meglévő erőinket. Ne azt hangoztassuk, hogy másokat akarunk felvilágosítani, hanem azt, hogy mi, kik felvilágosodottnak tartjuk magunkat, egységes szervezetbe akarunk lépni. Ne kutasuk azt, igaz-e volt-e a bácskai kultúra tekintetében György Endrének vagy sem, hanem mutassuk meg, hogy van kulturánk. A híres német stratégia szavaival élve, én is azt hiszem, hogy: „getrennt marschieren und vereint schlagen.“

Fogadtatás a királyi udvarnál. A királyi udvarnál mult hó 26-án fényes estély volt, melyen a királyi család számos tagja, köztük Ferenc Ferdinánd presumpatív trónörökös, s az országos kitűnőségek nagy számmal vettek részt. Megyénk képviselői közül — mint olvastuk — jelen voltak: Gromon Dezső, Vojnits István, Latinovits Ernő, Latinovits Gábor, Rohonyi Gyula.

A delegációk ülései. A „Nemzet” írja: „Az osztrák parlament feloszlatása s ezzel kapcsolatban a parlament újból választása a delegációk összehívásának idejére kétségbevonhatatlanul befolyással lesz, amennyiben a delegációk az év első felében alig lesznek összehívhatók. Az osztrák parlamenti viszonyok mérlegeléséből már ma is látszik, hogy a delegációk csak ez évi őszre fognak összehívhatni. Mérvadó körökben azonban ezt kivételes esetnek tekintik, és jövőre egyáltalán nem szándékoznak eltérni attól a megállapodástól, mely szerint a delegációk rendszerint az év első felében tartásuk megüléseit.”

Az országgyűlés időelőtti feloszlatásának tervéről különböző hírek keltek szárnyra egyes ellenzéki lapok hasábjairól. Mint illetékes forrásból értesülünk, e híreknek semmi tényleges alapjuk nincs. Irányadó körökben szóba se jött az országgyűlés időelőtti feloszlatásának kérdése; a kormány ma is hatá-

A „BÁCSKA” tárcája.

Gyakran nézek szemedbe . . .

(Németből.)

Gyakran nézek szemedbe
És mindig bánkolom
Ha elfojtott keservet
Látok meg arcodon.

Éltedben nagy vihar dült,
És azt most titkolod,
S félig roncsolt hajódat
Tovább kormányozod.

De ha mosoly derüje
Vidítja arcodat,
Rajt írva áll: a szív az,
Mely ifjan meszkadt.

Pataj Sándor.

Egy kincstári ház és az én történetem.

Írta: Sima.

Azon, az ablakomra hajolt szomorú fűzfágon, melyen a nyáron egy gerle pár fészkel, most hóvirág, zuzmára nehezedik s a hideg északi szél pokoli sivítás kíséretében verdesi azt ablakom táblájához, melyen szétmalik a hó és bepemecseli annak kristály üvegzetét. Többször elhatároztam már ebben a hosszú télen, hogy a kísérteties hangoktól megszabadítom magamat, és le-vágatom; de mindannyiszor erőt vett rajtam a kegyelet és fájdalom kereszteléséből született egy olyan forma-
erzelem, melytől melegedik is, meg fázik is egyszerre az ember s mely attól a barbár cselekedettől eddig vissza-

tartott. Mert hát ennek az én fűzfágamnak története van. És mintha csak az ő sorsával járó fátum akarta volna, épen olyan, mint az ő éltető gyökerének szép-
apjává volt: ez is olyan szomorú, csak hogy nem olyan régi.

Ezelőtt öt esztendővel történt.

Akkor még ez a ház, melyben most én lakom, nem volt még állami. Akkor még a falusi nemes közbirtokosság egyik öreg tagja élte benne matrona unokahúgának gondozásaira bizott 15 éves Lencsi leányával özvegy napjait.

Mondják, hogy özvegyiségének első esztendejében még rajta függött minden szemrevaló menyecskeének a tekintete s versenyre kelt sok vászonseléd egymással, hogy egyik különböző tege magát a másikkal; így akaráván az öreg ur kegyét elnyerni, hogy félig gazdaszonzonynak, félig meg feleségnek juthassanak be a házba. És hogy erre volt okuk, azt még azzal is igazolják, hogy az öreg ur egész az utolsó esztendeig a legnyak-kább kackiás öreg urat játszta, aki vetekedett járásra és teshordozásra sok deli legénynyel a faluban; no meg aztán kikiáltott jó háznak ismerte mindenki az ő kúriáját. Hiába volt azonban a legjobb házból való vászonnépség számítása, az öreg ur az egyszer rájuk sem gondolt. Egyedüli gondját kora árvaságra jutott Lencsikéjének a nevelése képezte s hogy célját elérhesse, magához vette magtalanul özvegyen maradt unokahúgát, ki maga is már közel jár a betvenhez. Nem látott ő most már szentebb kötelességet, mint annak a beváltását, a mit az ő élete párjának utolsó órájában megígért. Csak hogy sajnos, már későn kezdte észre venni, hogy irányt kellene adni a leány nevelésének. Mire erre a gondolatra jutott, akkor vette csak észre, hogy a leány minden támaszt félre lökve a maga lábán jár és a maga életbölcséletével fogja fel a világot.

Igy történt aztán, hogy a kis Lencsi olyan modern eszmék vezérlésére bizta magát, melyek az öreg urnak nem tetszettek; de melyek ragadva vitték magukkal a pille-alkotmányt, mint a sebes folyam sodra a belehulló falevelet.

Áthelyezés után jutottam ebbe a községbe s itt ismerkedtem meg az akkor még vigkedélyű öreg urral és családjával. Szenvedélyes pagát-hajlász létére örömmel nyert tudomást arról, hogy magam is tarokkista vagyok. Ezen a réven aztán majd mindennapos vendége lettem a háznak. Egy darabig csak a „szisz“-nek meg társainak voltam rabja, de nem sok idő múlva másféle rabságba is beleestem. Annnyira megvett az a gyerek-leány az ő bájos, de szeszélyesen pajkos természetével, hogy egyszerre csak azon vettem magam észre, hogy szerelmes vagyok abba a furcsa teremtesbe, a ki mint egy fúrge evetke ugrándozott eddig asztalunk körül. — Ettől az időtől kezdve aztán inkább érte, mint a tarokk kedvéért kerestem fel házukat és legtöbb esetben olyan-
kor, mikor biztosan tudtam, hogy az öreg ur nincsen odahaza

Az én pajkos leánykám is — ugyilátszott — jobban örült ilyenkor jövetelemnek, mert nem foglalhatott le a papa vagy a tarokk. Ande elvégre is, azok a gyakori együttlétek mindinkább kizártabbá látszottak tenni előttem azt a lehetőséget, hogy az a különös teremtes egy komolyabb gondolkozásu egyénnek igaz szerelmét valamikor viszonzni tudná; míg végre pár hét elteltével egy kerti-séta után oda az alá a szomorufűzfa alá nem jutottunk, mely most is itt áll hivatalosabban ablaka előtt. Ekkor nyílt meg előttem életemben először a boldogság kapuja, hogy nemsokára ismét becukodjék. Egy galyat tört le róla s azon kezdett számlálgatni: „szeret, szivből, szivből, kicsit, semmit”, és mikor többszöri ismétlés közben egyenként tépegette róla a leveleket, az utolsó levél az felelte neki: „szeret, szivből”, akkor majd a nyakamba ugrott örömben s így szól hozzám:

— Ugye Károly! Mondja csak, hát igazán tudna maga engem szivből szeretni?

Reszkedtem örömben s lázas dadogással feleltem e váratlan kérdésre:

— Hát ki merné azt állítani, hogy én magat kis evetkém ne tudnám szeretni? Nemcsak hogy tudnám, de már is úgy szeretem, hogy szinte érzem, hogy kivüle

rozottan ragaszkodik ahhoz, hogy a megyei igazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslat, mely a közlekedési napokban be fog terjesztetni, még a jelen országgyűlésen törvényerőre emeltesse s a házszabályok módosítása is főleg e cél érdekében van tervbe véve. A képviselőválasztási ügyekben való bíráskodás új szabályozása iránti javaslatot is oly időben fogja a kormány benyújtani, hogy azt még a jelen országgyűlés szintén letárgyalhassa.

A Bácskaság leírása.

— Az „Osztrák-Magyar Monarchia”-ban. —
VII.

Közfelfogás szerint a városok emelkedésének és haladásának egyik legfontosabb emeltyűje az ipar és kereskedelem. E tényezőket szem előtt tartva, a Zombor sz. kir. várost közelebbről nem ismerő olvasó bizonyára azt fogja kulcsolni Badics urnak idevonatkozó soraiból, hogy itt minden ipari és kereskedelmi mozgalom hanyatlóban van. Valóban furcsán hangzik azt hallani, hogy Zomborban mindig kevés volt s ma is kevés az iparos, s hogy a kereskedelmi forgalom évtizedek előtt jóval nagyobb volt. Még furcsább hallani, hogy az alföldi vasút csökkenté a zombori forgalmat.

Badics ur a helyi viszonyokkal nem lévén ismerős, e nézeteit bizonyára mások helytelen információi alapján teszi közzé. Csodáljuk azonban, hogy szerzőnk ma, midőn minden falunak forgalma emelkedőben van, hitelt ad városunkra nézve oly információkat, mely semmi alappal egyáltalában nem bír. A bácskai városokat egybevetve, Zombor ipara és kereskedelme semmivel sem áll hátrább a többiekénél, főleg, ha szem előtt tartjuk a lakosság szám aránya és a lokális szükséglet által képviselt különbözetet. E városnak iparosa mindig volt s ma is van elég, sőt aránylag több van itt, mint Szabadkán; a mi pedig a kereskedelmet illeti, az lehet, hogy a Ferenc-csatornán csökkent, de mivel a fogyasztás folyton nagyobbodik s mivel a lakosság szükségletei folyton emelkednek, természetesen a vasúti forgalom révén csak növekedésben lehet. Hogy mennyire fejlődött és előhaladt állapotban vannak a helyi ipari és kereskedelmi viszonyok, azt fényesen megmutatta a két év előtt rendezett díszes ipar és kereskedelmi kiállítás, miről szerzőnk, úgy látszik, nem vett tudomást.

Ily tájékozottsággal szemben éppen nem csoda, ha szerzőnk valami feltűnő jelenséget lát abban, hogy Zombornak nincsen „sem uri vendéget befogadható szállója, sem kávéháza.” Eltekintve attól, hogy mi ebben semmi feltűnőt nem látunk, legyen szabad Badics ural szemben megjegyeznünk, hogy városunk e tekintetben sem áll hátrább a többi bácskai városoknál. A csak imént épült szabadkai új közhelyeken kívül, egy bácskai városban sincsenek külön szállók, mint nálunk; a mi pedig a kávéházakat illeti, ezek a bácskai vidéken még mindig csaknem egészen ismeretlenek.

Monostorszeg, Szóna és Vajsza községek felsorolása révén alkalmat vesz magának szerzőnk egy másik speciális bácskai népfajnak, az u. n. sokacoknak bemutatására. A sokac népfaj mindenestre érdekes szláv típus s bizonyára megérdemelte, hogy vele szerzőnk behatóbban foglalkozzék. A rajok vonatkozó etnografiai adatok jobbra itt kerülnek először irodalmilag napfényre,

s e tekintetben Badics ur bizonyára érdemes munkát végzett.

Kevésbé állja meg helyét szerzőnknek Monostorszegre vonatkozó ama imputációja, hogy itt vannak a hajdan híres Bodrogh várnak, a megye egykori székhelyének romjai. A monostorszegi romok nem adnak igazat Badics urnak, amennyiben ezek sokkal jelentéktelenebbek, semhogy az egykori bodrogh várnak romjai lehetnének; s egyébként okleveles bizonyíték sincs arra nézve, hogy e vár valaha itt állott volna.

Hasonló történelmi tévedés Apatin községről azt írni, hogy Bánfy Jakab 1514-ben itt verte le a parasztlázadást. A parasztlázadást Zápolya verte le Temesvárnál, Bánfy Jakab pedig csak a bodroghmegyei lázongó parasztok egy kis részét ugrasztotta szét itten. Lehet, hogy Badics ur is ezt akarta mondani, de mint annyi más helyütt, itt is megfedkezni látszik arról, hogy ő laikus közönség számára ír, s így a félreértésekre okot szolgáltató általános frázisok mellőzendők.

(Vége köv.)

Muhoray Alfonz.

Helyi és megyei hírek.

Udvari ebéd. A királyi udvarnál mult hó 28-án tartott ebédén Latinovits Gábor bajai képviselő is részt vett.

A szabadkai főispán. Szabadkai lapok írják, hogy Piukovits József, a kernyajai kerület orsz. képviselője, Szabadka város főispánjává fog kinevezetni. Ezzel kapcsolatosan fejtegetik, hogy habár Kállay eddigi főispánnak igen sok érdeme van, felette szükséges, hogy Szabadkának külön főispánja legyen, aki egész tevékenységét annak szenteli.

Reményi Szabadkán. Reményi Ede március hó 21-én érkezik Szabadkára s az nap este játszani fog a színház helyiségeiben. Midőn örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a nagy művész megyénkben is hallatni fogja páratlan játékát, sajnálattal kell, úgy látszik, beletudnunk abba, hogy a megye székhelyén, Zomborban nem fogjuk őt élvezhetni. Nem kutajunk azokat az okokat, amelyek az ilyen kedvezőtlen színben fogják városunkat feltüntetni, de azt hisszük, hogy az egész egy veszedelmes betegségnek — a közönynek tudható be. Ismerjük a nehézségeket, tudjuk, hogy ezek dacára lépések történtek, ismerjük azon pretenziókat, melyekkel Reményi fellép, ezek dacára illőnek találtuk volna, ha városunk zenekedvelői s egyáltalán az egész intelligencia határozottabban lépett volna fel, a művész megnyerésére. Szinpartoló és művészetpartoló egyesület jöjjön el a te országod!

O-Kanizsa mérnökévé Csuka Sándor választott meg újra — ezuttal véglegesen.

Áthelyezés. Schiffer Vilmos őrnagy, a helybeli 23-ik gyalogezredbeli zászlóalj parancsnoka, Főcsára a 83. sz. gyalogezredhez helyeztetett át.

Pályázatok. A hivatalos lap közli, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatásnál irodatiszti s a zentai kir. járásbírósnál segédjegyzői állásra pályázat van hirdetve.

Kegyeletes megemlékezés. Ifjabb bajsai Vojnits Lukács alapítványa folytán f. é. március 5-én, csütörtökön 10 órakor fog a szabadkai sz. Terézegyházban megtartani a nemzet szabadsága és Szabadka védelmében 1849. márc. 9-én Kaponánál elesettekért a nyugalomra.

Meghívó. A „zombori önkéntes tűzoltó egylet” a folyó évi március hó 8-án, d. e. 9 órakor, a városháza nagytermében az idejű rendes közgyűlést tartja, melyre az egylet alapító és működő tagjai meghívattak. Tárgysorozat: 1. A főparancsnok évi jelentése. 2. A pénztáros évi jelentése. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése az 1890. évi számadásokról. 4. Költségvetés az

1891. évre. 5. Egyéb esetleges indítványok. 6. Számvizsgáló-bizottság választása. Kelt Zomborban, 1891. évi február hó 28-án. Városv. László, főparancsnok.

Hírek a dalárdából. A zombori kaszinó-egyleti dalárda választmányának szombaton tartott ülésében a pénztáros bejelentette, hogy a mult Szilveszter-estély 42 frt 95 kr, a f. évi februárius hó 10-én rendezett farsangi dal- és táncestély pedig 132 frt 18 kr tiszta bevételt eredményezett. A működő tagok sorából részint önkéntes kilépés folytán, részint az énekgyakorlatokról való igazolatlan elmaradások miatt 8 tagot kitorölték. Működő tagoknak felvették Katona Sándor kir. folyam-mérnököt és dr. Kollár Győző ügyvédet. A dalárda által kiadott „Népfelkelők” című, férfikarra írt tréfás kantátából eddig 43 példány kelt el és az egyesületnek 34 frt 39 kr tiszta hasznót hajtott. Ezt az összeget a pénzügyigazgatóság tisztviselői által ajándékozott 19 firttal együtt a zongoraalaphoz esatolták. A meghalt Reichert József emléket, aki 18 éven át volt buzgó tagja az egyesületnek, jegyzőkönyvbe iktatták. A 18 ik évi rendes közgyűlés vasárnap délután 3 órakor lesz.

A szabadkai törvényszéki elnök. A „Szabadság” egyik számában éles támadást intézett Vasdényei Géza törvényszéki elnök ellen. Ezzel szemben a szabadkai ügyvédek nyilatkozatot tesznek közzé, melyben kijelentik, hogy a támadásokat megalatlanoknak s a valóban meg nem felelőknek tartják s öszinte bizalommal viseltetnek az elnök sikeres működése iránt. A nyilatkozatot hat kivételével az összes szabadkai ügyvédek aláírták.

Az aranyzinór haldoklása. A honvédség eddigi atillája meg fog változni s ezzel meg fog szűnni az aranyzinór viselése is. Le kell arról mondani végképp! Már legközelebb nyilvánosságra kerül az a rendelet, amely eltörli az eddigi atillát s ehelyett a közös hadseregbeli ezredek ugynevezett „Waffenrock”-jához hasonló kabátot rendszerez. Ennek a kabátnak csupán a gallériján lesz egy kis vékony zsinór, hogy mégis látható legyen valami megkülönböztető jel. A vörös eskó helyett is ezután világoskék eskókat fognak viselni a honvédek s az arany öv helyett éppolyan nagybajtos tábori övük lesz a tiszteknek mint a közös hadseregbelieknek. Ugyanolyan lesz a zubbony is.

Megrendítő családi gyász. A madarasi jegyzőt, Halm Emilt és családját nagy csapás érte. A napokban mind a négy gyermekük egyszerre betegedett meg ronosló toroklobban. A kétségbeesett szülők hiába folyamodtak mindenhez, ami megtehető, három gyermeket egymásután ragadott el a kegyetlen halál. A negyedik még él s talán meg is tartja az Isten, a mélyen sujtott szülőknél.

Az új pályaudvar. A m. kir. államvasutak igazgatósága belátva azt, hogy a jelenlegi szabadkai pályaudvar a nagy forgalomhoz képest igen kicsiny, elhatározta egy új „rendező” pályaudvarnak építését, melynek munkálatai a Palicsra vezető vonalnak baloldalán már folynak is. Az új pályaudvar nemcsak kizárólag a vonatok rendezésére és összeállítására fog szolgálni, hanem valószínűleg az összes teherszolgálat oda lesz áthelyezve. Ki fogják bővíteni a mostani pályaháznak mindkét szárnyát is, mi által a szűk váróterem s az éttermek fognak nagyobbodni.

Véletlen mérgezés. Szenzációs eset történt Ujvidéken, melyről tudósítónk a következőket írja: M. hó 24-én délelben Pitelka Károly 6-ik gyalogezredbeli főhadnagyot, meg Noschek hadnagyot Stefanovits Lyuba fűszeres fia, Mladen, aki tartalékos hadnagy, az apja üzletébe hívta egy pohár likőrre. Tévedésből keserű mandula pálinka helyett romlott keserű mandula esszenciát adott a tiszteknek, melyben a hosszas állás alatt kéksav vált ki. Az első poharat Pitelka ürítette ki s rögtön halva rogyott össze. Noschek hadnagy meg a fiatal Stefanovits pálinkával keverték a keserű esszenciát, s szerencsésjókra keveset ittak belőle, így csak rosszul lettek. A szerencsétlen véget ért tiszt holttestét felboncolták s az orvosok megállapították a kéksavmérgezését. A fiatal Stefanovits az ijedségtől magánkívül betegen fekszik. Attól tartanak, hogy esztét veszíti. A városban nagy a felindulás. Pitelka a legszebb s legerősebb tiszt volt az ezredben; s még csak 34 éves volt.

senkit e föld kerékén nem tudék sehogyse szeretni, hogy csak maga lenne képes engem boldoggá tenni.

— Hát mégse csalódtam? Hát csakugyan lehet egy ilyen bohó teremtést szeretni, mint a milyen én vagyok, akinek mindenre van ellenvetése, de aki másoktól ellenmondást nem tűr? — No lássa, én ezt csak gondoltam, de nem reméltem volna soha! Pedig most már bevallom őszintén, hogy én magát régen szeretem; de nem azért nem mertem ám ezt megmondani, mert ezt illetlen dolognak tartottam; hanem azért, mert erre soha ilyen alkalom még nem nyílt. Hanem most már, ha csakugyan igazán szeret, hát csókoljon meg. Így ni! Most pedig egyre kérem, apa előtt egyelőre ne tegyünk egy szóval se említést a mi szerelmünkről, mert hátha más számításai vannak neki, amiket mi majd fortélyal, meg egyesült erővel így könnyebben megváltoztathatunk, mintha ajtóstól rontanánk a házba. Aztán meg majd be találná váltani azt a fenyegetését, hogy beöltöztet apá-cának. Jaj pedig az nem szeretnék ám lenni!

Olyan édesen pergett ajkáról a szó, hogy annak minden betűje a szívemig hatolt s onnan ömlött szét egész lényemre, mint valami villamfolyam. Sokáig csevegtünk még együtt, azaz többnyire csak ő csacsogott, mint valami boldog kis madárka; én meg elbűvölve, örömmámorban uszva csókoltam össze a kis tüköröt, akit életem csillagának tekinttem.

Hosszas sétánkat végre félbe kellett szakítanunk és az öreg ur üdvözlőre sietünk, ki megérkezett a városból.

Kipirult arcunk, összefüggéstelen dadogásunk, úgy látszott, az öreg urban némi gyanút ébresztett; de amennyire lehetett, mindketten igyekeztünk palástolni izgatottságunkat.

Ezen este a tarokk — szerencsénkre — elmaradt, mert az öreg ur, akit a kocsi nagyon megrázott, korai nyugalomra vágyott. Nem sok ideig maradtam tehát körükben, hanem boldogan siettem haza, hogy álmomban folytassam azt a szép valót, amire számítani sem mertem soha.

Megjelentem ezután is a háznál — talán sürűbben, mint azelőtt — de a tarokk-játszmákat úgy elpuskáltam,

hogy a plébános, akit sikertől néha néha negyediknek elcsipintünk, sokszor majdhogyan komolyan össze nem zördültünk. A néni is sokszor megcsóválta az ő parókás fejét — ő volt a rendes harmadik — ha elhibáztam egy-egy hívást, de azért gyanúkat egyik sem árulta el.

Az öreg ur azonban, mikor csak ketteskén kvaterkáltunk, kezdte némileg pedzeni a dolgot, úgy hogy könnyen kivethettem szávaiból, hogy nem volna semmi ellenvetése, ha leánya olyan forma férfit választana életpárjává, mint a milyen én vagyok.

Ez a dolog természetesen felbátorított s már el is határoztam, persze Lencsivel egyetértőleg, hogy egy hét múlva meg fogom kérni kezét, a mikor egyszerre, mint a menyőcsapás jut hozzám az a hír, hogy a napokban egy huszárszázad fog a községbe érkezni s pár hónapig itt tartózkodni. Valami balsejtem az sugta nekem, hogy ezek a huszárok lesznek a mi megrentőink. És csakugyan úgy is volt.

Az öreg ur, mint igazi vendégszerető magyar nemes ember és mint szabadságharcosbeli volt százados, kettős kötelességének tartotta, hogy elég nagy házának egyik lakosztályát egy tisztnek rendelkezésére bocsássa; már annyival is inkább, mivel számított rá, hogy ő hozzá fogják beosztani a század-parancsnokot, a ki egy darabig jó negyedik lesz a tarokknál és a kivel — higgadt ember lévén — könnyen el lehet majd beszélgetni arról a letűnt szép korról, és azokról a mythos alakokról! Ámde a sors könyvében nem így volt megírva. A századparancsnok helyett egy délceg fiatal hadnagyot tettek az öreg urhoz, a ki gazdag fiú létere többit költött, mint az egész század és a ki vakító fényvel vette magát körül, hogy annál inkább emelje értékét.

Rám az első látásra ez a szép arcú hadnagy, a legutóbbi ördög benyomását tette... De az is volt, mert ördögi mesterfogásokkal úgy megvette az én Lencsikém szívét, hogy az már az új ismeretség utáni első napokban elfordult az én nyájas, egyszerű szavaim elől és szemlétemért került.

Ilyen helyzetben nem láttam időszerűnek a kikérést; nem mintha már teljesen meg lettem volna győ-

zödvé a lány hütlenségéről; de mert ismertem szeszélyes természetét, attól kellett tartanom, hogy csupán azért, mert nem beszéltem meg vele újból az ügyet, hát el fog rontani mindent.

Kinos győtrelem közt mult így el néhány nap, míg végre a huszárság érkezése utáni hetedik napon ő maga kereste az alkalmat, hogy velem találkozhasson. Ő maga szólított fel, hogy atyjával még ma beszéljek. Oly szeretettel, az őszinteség oly igaz hangján beszélt hozzám, hogy én pillanatra feledtem mindent, a mi eddig bántott, feledtem annyira, hogy szemrehányást tenni szinte döröszögnek tartottam volna. E helyett örömmel szorítottam magamhoz karesu derekát s megígértem, hogy az elhatározott lépést még az nap mulhatlanul megteszem. Pár óra múlva el is készültem az ünnepélyes aktusra. Estefelé bekopogtattam az öreghez, ki szívesebben talán soha sem fogadott, mint most. Mikor aztán előadtam neki beületes szándékomat, akkor zokogva borult a nyakamba s úgy mondta el áldását reánk. De akinek az áldásnál szintén jelen kellett volna lenni: Lencsikét nem találtuk sehol. Csak mikor már tüvé tettük érte az egész házat, akkor tudtuk meg a mindenestől, hogy azon időben, a mig az öreg ur délutáni álmát aludta, a nagynéni kíséretében kikocsizott a hadnaggyal és még nem érkezett vissza!

A késő éjjeli órákig balsejtelmek által győttörtve vártuk eredménytelenül jövetelüket; mig végre éjjel utáni két órakor berobogott a fogat az udvarba, de abba már csak a félholt nagynéni hozták vissza, ki az ülésben úgy volt elterülve, mint valami élettelen tömeg. Lencsiről és a hadnaggyról a kocsis csak annyit tudott mondani, hogy a harmadik községben úgy eltűntek, hogy nyomukra nem juthattak.

Rögtön átláttam a helyzet borzasztó voltát s ezek után mint egy örült hagyomány magam után azt a lakot, melynek bejáratánál hagyomány boldogságomat.

Nem emlékszem rá, hogyan érkeztem haza, valaminthogy sokra nem emlékszem, ami hetekig körülöttem történt. Csak azt tudom, hogy amikor hagymáz betegségből először eszmélni kezdtem, akkor az első arc,

Melléklet a „Bácska“ 18-ik számához.

600 frtos fogadás. P... szabadkai gazdember fogadott egy pajtasával, hogy ez évi február hó 26-án 3 hold földbe zabot fog elvetni. Elérkezett a hó 26-ika s bizony a vetés a nagy hó miatt nem igen volt lehetséges. A 600 frt azonban nem hagyta nyugodni emberünket. A hat ropogós százast mindenáron zsebre akarta rakni s felfogadott vagy ötven embert, akikkel a havat a 3 hold földről elhordatta s a zabot szépen elvetette. No — 600 frt kárpótolta fáradságáért.

Baleset. Ringhófer Lajos zentai kir. járásbíróra végzettségé válnak az ő moholyi utai. A múlt évben történt meg rajta a szerencsétlenség, hogy lábát kifecamította; ez az eset most a napokban ismétlődött, de még sem oly veszélyes módon, mint első ízben, úgy hogy a járásbíró ur bejárhat hivatalába.

Bácska és a tengerihajó kötelek. A honvédelmi miniszter Michels Károly n. palánkai lakosnak megengedte, hogy a tengerészeti részére szállítandó kötelek árlejtésen részt vehessen. — Michelsnek tudvalevőleg Palánkán virágzó kendertelepe van. Kívánjuk, hogy a bácskai kötéllé átdolgozott kender nem sokára ott valamelyik tengeri hajón teljesítse feladatát. A miniszter különben felhívta Michelt, hogy mielőbb küldjön be kötel mintákat.

Iparpártolás. A keresk. miniszter felhívta a vármegye közönségét, hogy a létező iparstílleletek és iparpartusulatokat a leghatásosabban pártolja és törekedjen oda, hogy a megye területén minél több ilyen társulat és testület létesíthessék.

Kis-Kér község kérvényt intézett a keresk. miniszterhez, hogy a m. kir. államvasutak 159. sz. örházánál megállóhely létesíthessék. A miniszter az ügyet a megyei közig. bizottsághoz tette át véleményezés céljából.

Uj hetilap. A palánkaiak — mint halljuk — egy hetilapot indítanak meg legközelebb. Címe lesz: Palánkai Hetilap. Szerkesztőjét eddig még nem tudja a nyilvánosság. Kiadója: Kristófek József. E mondja most valaki, hogy a bácsmegeyi sajtó nem fejlődik.

Bácsmegeyi tűzoltó-szövetség. Egész megyénkire kiterjedő tűzoltó szövetség van alakulóban. Az összes megyei tűzoltó egyesületek meghívták e hó 25-ére Zomborba. Ekkor fog tartatni az alakuló közgyűlés, valamint ekkor fogják bemutatni s tárgyalni a főbb pontjaiban már elkészített alapszabály tervezetét. Az egyesület címe — mint tervezik — „Bács Bodrogh megyei tűzoltó testületek szövetsége“ s székhelye Zombor lesz.

A sorozás. A sorozás vármegyénkben a mai nappal kezdetét vette. Vasárnap indult el Zomborból Schmausz alispán, Bertolinó t. főjegyző, dr. Rátai József főorvos Szabadkára, ahol lesz a találkozás az ezred-orvosokkal és más bizottsági tagokkal. Onnan másnap a bizottságok a saját sorozó járasaikba indultak.

A Duna jége. A rendkívül erős tél folytán a Duna jégkérgé néhol eléri az egy méter vastagságát. Mint több helyről értesítenek, nagyobb fogadások történtek, hogy József napján még át lehet majd járni a Dunán akkor is, ha enyhébb időjárás következik be. A fogadás egy kissé merész, de azért nem lehetetlen, hogy úgy lesz, amit azonban bizonyosan senki sem kíván.

A kuruzslás áldozatai. Csurogról írják lapunknak az alábbi, szinte hihetetlen dolgokat: Retentő eset fordult elő községünkben. Uj. Mellár János derék fiatal földműves, nős, négy gyermekkel bíró családapa, február 24-én d. u. borzasztó kiűk között viziszonnyban meghalt. Már a múlt évi szeptember hónapban egy fiatal 18 éves ember, Nagy Mihály Jánosnak Antal nevű fia, szintén ily borzasztó betegségben halt meg. Az idén pedig mintegy két hó előtt, egy fiatal nős embert és egy korosabb asszonyt szintén vesztett el mert meg s ezek szintén ily borzasztó halált várhatnak. De legszomorítóbb a szerencsétlenség között még az: hogy manapság, midőn Pasteur felfedezése megadta a lehetőséget, hogy e borzasztó betegség, idejekorán biztos sikeres gyógyítások, ennek dacára nagyobb részt még mindig kuruzslóhoz folyamodnak. Legalább a jelen egy esetben mindent úgy volt. Nagy Mihály János Antal nevű fiát a múlt 1890. évi július havában a csurogi rében egy vesztett eb arcán, kezén sulyosan megmarta, de hozzá-

tartozói a helyett, hogy orvoshoz folyamodtak volna, még titkolták a dolgot, s egy ó becei kuruzslóhoz — ha jól tudom az ottani gyepmesterhez — folyamodtak orvosságért, de az orvosság dacára zsepet. elején kiűtött rajta a viziszonny és 3-4 napi rettenetes kiűdés után, mely alatt ismét az említett gyepmestert hozták el gyógykezelné, meghalt. Derék orvosunkat már csak akkor hívták, midőn az illető kuruzsló a reményt föladta. Most, a jelen esetben hasonlóképpen így történt. Uj Mellár Jánosnak a múlt év december elején egy szobájába jött idegen macska kezén két ujját megharapta, mire ő a macskát hozzátartozói segítségével agyonütötte, és azon balhíttben, hogy az valamit használ, a macskát megpörkölötte és füstjén keresztül ugrált egész családjával. De hogy a gyógyítás még sikeresebb legyen Török-Becseről egy ahhoz értő kuruzsló asszonytól hoztatott orvosságot. Hogy ez az orvosság használt-e, megmutatja az eredmény: „Mellár belehalt a rajta kiűtött viziszonnyba.“ Szomorú dolgok mindenesetre, de még szomorubb az a szellemi szegénység, mely a mai viszonyok között ilyes állapotokat teremt.

Bankógyár a szomszédban. E hó 24-én este hirt terjedt a szomszédos Uj-Szivac községben, hogy ott hamis egy forintosok hoztak forgalomba s egyet át is adtak a csendőrségnek, megnevezve azon egyént, kitől az származott. A csendőség rögtön megindította a nyomozást, melyet a legszebb siker koronázott, amennyiben a pénzhamisítók konzorcium Szivacban lévő összes tagjait elfogták, a présüket lefoglalták, az elkészített s készült forgalomba hozott 15 frtal együtt. A banda működési helye Huber Frigyes — másnéven Szószter — koresmáros és „Herberg Vater“ nál volt, kinek a koresmahiység alatti nagy pincéjében dolgoztak. Huberen kívül tagjai a bandának Sladt Fülöp, kiről már 2 év előtt beszélték, hogy hamis pénzt csinál s aki forgalomba is hozta ezuttal a gyártott forintokat, Vizmeg István, azután valami Reichenberger nevű állítólag vasmegyei zsidó a feleségével. Ez a Reichenberger készítette a ruzsokat s állította össze a festéket, szóval ő volt a lelke a bandának. Ami a készített forintokat illeti, azok arról tanuskodnak, hogy a banda nem értette még jól mesterségét, mert első látásra megismerhette az ember a hamis forintot.

Bolondgombák. Állandó rovatot lehetne tartani azoknak az ostobaságoknak regisztrálására, melyeket a helyben megjelenő „Bácskaer Volksblatt“ rendszeresen világágra ereszt. Hogy minek tekintjük ezt a sok otrombaságot, azt igazán bajos megmondani. Mert viccek nem vic s legfeljebb a józanág megfélemlítés hiányáról tesz tanúságot. S ez a darab papiros — az ujság szót nem merjük használni — politikai tartalommal jelennek meg legközelebb, mint ezt a Z. és V. talánszerű megjegyzések kísérletében ujságolja. Kinek kell majd a B. Volksblatt politikája, azt nem tudjuk, az bizonyos, hogy következtetve az előzményekből, még azon polgártársaink is, kik talán szeretnének Zomborban német politikai lapot látni, el fognak fordulni a tollal való visszaélésre és spekulációra alapított vállalatot. Tanuságul arra, hogy mivel fogja majd a német politikai lap olvasóit traktálni, ime a B. V. múlt számából vett egypár stíletlenség: Ágai Zomborban a dalárda javára legközelebb felolvasást fog tartani. — A zombori új templomot, melyből tudvalevőleg árvalahat fognak építeni, tavasszal kezdik lebontani. — A helybeli szeb hitközség az „E. M. K. E.“ alapító tagjává lett. — Bezdánban a napokban S. Kupuzina és Apatin között 6 farkast lőttek s Prigl-Szt-Ivánon legközelebb farkashajtó vadászatot rendeznek. — A kulaik felhagytak a kaszárnyaépítés terével s e helyett keményítőtgyárat szándékoznak létesíteni. — Bezdánban egy müncheni módra berendezett sörházat akar létesíteni egy bajor sörgyáros. . . stb. Hát hogy ez a lap politikáit fog, az az ilyenek után joggal következtethető monstruozusnak.

Szabadka város tanácsa megkereste a „pesti hazai takarékpénztár egyesületet“ és a „magyar jelzálogbankot“ az iránt, hogy a 300,000 frtnyi köztüti és az 1,500,000 frtnyi lovas kaszárnya építésére szükséges kölcsönökre nézve tegyenek ajánlatot.

A zentai tűzoltó-egylet. A zentai önk. tűzoltó egyesület — mint a nekünk beküldött föntarcsnokai évi jelentéséből kitűnik — évről évre gyarapszik s mind jobban kiérdemli Zenta város közönségének elismerését. Bizonyítéka ennek azon körülmény, hogy míg 1889. év folyamán 12 alapító tag lépett be az egyletbe, 1890. év folyamán már 20 új alapító tagot nyert. De nemcsak ez igazolja az egylet haladását, hanem igazolja a pénztár állása is, mert míg 1890. év január 1-én 887 frt 69 kr volt az egyleti pénztár záradéknyelve, addig 1891. év január hó 1-én már 1642 frt 89 kr maradvánnyal záródott. Az egylet 163 egyénből áll, ebből 79 egyén működő, 84 pedig alapító tag. 1890. év folyamán belépett 24 működő és 20 alapító tag, kilépett 23 működő, kiűzött 1 működő tag. Az egyletet 1890. év folyamán súlyos csapások is érték, amennyiben ezen évben az egylet egyik legtelegebb pártfogó, alapító tagja és tiszteletbeli főparancsnoka Zsarkó Antal kir. közjegyző elhunyt. 1890. év folyamán összesen 16 tüzjelzés volt, ebből 8 tető, 5 szalma, 2 bolt és 1 pince tűz, mindezekhez a század szerelvényeivel a leggyorsabban kivonult és minden egyes esetben sikerült a tűz tovatérjedését meggátolni, sőt egy esetben a már lángban álló házat is az égő rész lebontásával a 3. od részben megmenteni. Egy pincetűz alkalmával az oda besorult segédet bár súlyos égési sebekek borítva, de szintén sikerült megmenteni.

Milyen nyár lesz az idén? Nincs mit esdalkozni rajta, hogy a szokatlanul hosszú és szigorú telet összehasonlítsák előző telekkel, és aztán következtetnek az ezeket követő nyári időkből. Annyi bizonyos, hogy kevés hidegebb tél volt a mostani században, mint a jelenlegi. Még Észak-Afrikában is erősen érezték a fagyot; Algériában két napig — 2-2 fok volt a hőmérséklet, Rómában — 5 fokra is szállt alá. A lefolyt 60 év folyamán tett megfigyelések szerint igen hideg télre nem következett forró, hanem inkább hűvösebb nyár. Különösen június és július hónapokban volt ez érezhető. Téves az a közhit, hogy ridég télre forró nyár következik. A tulszigoru telet rendszeren oly nyár követi, melynek folyamán gyakoribbak az esőzések, mint normális nyarakon. E szerint, ha a tünetek nem esznek, ez időre a szokottnál hűvösebb nyárra számíthatunk, sok esővel.

A folyók állása. A földművelési miniszterium vizrajzi osztályának a jég és víz állásáról kiadott legújabb jelentéséből ezeket közöljük: A Duna mellékfolyói, valamint magának a Dunának pozsony-orsovai fővonalán kedvezőbb a helyzet. A jég általában megvékonyodott néhány centiméterrel s miután a hőmérséklet néhány fokkal megenyhült, remélhető, hogy vagy eltakarodik a jég, vagy pedig legalább is porhanyóvá lesz, mielőtt még a felvidéken teljes erővel megkezdődne az olvadás. A budapesti folyamszakaszon még mindig megvannak a december végén támadt akadályok s a víz szinte magasabb, de a múlt héten 20-30 centiméterrel mégis süllyedt. A víznek ez a kis meggyűlése különben sem veszedelmes, mert ugyanilyenek a viszonyok Budapestnél minden télen, mikor a Duna be van fagyva. A Tisza mellékfolyói közül a Szamos és Bodrog állanak jól mostanában s hasonló a helyzet magának a Tiszának felső folyásán. A Tisza vidékén általában kedvezőtlenebbek most a viszonyok, mint a Dunán s itt inkább lehet árvízről tartani, mert fenn a hegyek közt nagyon sok még a hó, lejjebb a folyón pedig nagyon erős a jég.

Uj rabbi. A budapesti orsz. rabbiképző intézetben febr. hó 25-én avatták rabbivá nagy tünepélyességgel mellett dr. Rosenberget Edét, a ki O-Kaniszára hivatott meg rabbinak.

Sári vagy Pacsér. Említettük már, hogy Bajmok és Militics között új megállóhely létesítették, megirtuk, hogy az új állomás címe „Sári“ lesz. Ezzel szemben a pacsériak, kiknek ez nem tetszik, aziránt kérvényeznek, hogy az „Pacsér“-nak kereszteltessek el.

Csöd. Osztajics Miklós zentai kereskedő ellen a szabadkai kir. törvényszék elrendelte a csödot. Csödbiztos dr. Bányai Miksa, kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok dr. Biró Károly, helyettese dr. Huszág Nándor ügyvéd. Bejelentési határidő: április hó 4-ike.

melylyel találkoztam, az én jó anyámé volt, ki gondal, szeretettel ápolt, akinek életben maradásomat köszönhetem. Épülésem közben kímélettel adták tudtomra a történeteket, melyekből megtudtam, hogy a huszártiszt — aki nek egy évi szabadsága volt — ismeretlen helyre szökött meg hűtlen jegyesemet; meg hogy az öreg urat és a nénikét betegségem ideje alatt egy heti időközben eltemették. A szerencsétlen atyát sirba vitte a mély bánat, melybe leánya esete ejtette.

Lencséről is csakhamar hírt kaptam a kies Kárpátok egyik helységéből, honnan arról értesített egy ott lakó régi barátom, hogy Lencsét a badnagy, miután csakhamar meguntta, ellökte magától s így a szegény leány barátom házána ottonta ki önkézzelg ifju életét. Utolsó szavai ezek voltak: „Károly, bocsáss meg nagy bűnömért!“

Néhány hó leforgása után a csábító is utólérte sorsa. Határt nem ismerő tékozlásaiól még megmaradt erejével szerencsét ment próbálni Monacóba, hol harmadnapra érkezése után egy magaslat aljában rátaláltak szétromosolt hullájára.

Miután a szerencsétlen öreg ur minden egyenes és oldalági rokonok nélkül hunyt el, meglehetősen kiterjedésű birtokát az államkincstár örökölte.

En pedig a gázos eset évfordulója utáni hetekben felsőbb helyről utasítást nyertem, hogy miniszteri rendelet értelmében mondjam fel az eddig bérben birt birtvalos helyiséget és hivatalomat azonnal helyezzem át abba a házba, mely most már az állam s melyhez engem oly igen szomorú emlékek kötnek.

A SZERELEM GYÓGYÍTÁSA.

Musset, ki a szerelmet a világ ostorának s megbocsáthatatlan ostobaságnak nevezi, egyszer azt mondta, hogy kitépi szívéből, „a hogy kardot szoktunk kirántani a sebből.“

Laurent Emil orvos már nem ilyen költői természetű. Jelezava: nem kirántani, hanem kigyógyítani.

Tegyük fel például, hogy valaki meglát az utcán egy lányt s ebbe az első pillanatban örülten beleszeret. Ejjel róla álmodik, nappal csak őt keresi. Mikor találkozik vele, bevallja neki szerelmét, s a kedves gyermek kijelenti, hogy jobban szereti a 20,000 frankos kocsit, az 1500 aranyba kerülő lovakat, ötezer forintos ruhákat s mogyoró nagyságu gyémántokat.

Az illető természetesen siet eladni értékpapirjait s birtokait, de a véletlen szerencse Laurent orvost hozza utjába.

„Mi baja barátom? Beteg?“
„Szerelmes vagyok.“
„Nem tesz semmit.“
„Ez az én romlásom.“
„Miért?“

„Mert ideálom négyemeletes sarokházat s más ilyen apróságokat kíván.“

„S persze most siet kívánságának eleget tenni?“

„Láthatja repülök.“

„No ezt már ismerem... Mutassa nyelvét! Érvérese gyorsabb a rendesnél! Ez szerelmi baj. Nos, hát a helyett, hogy a „Compagnie des Pompes Funéres“ részvényeit eladja s pár ezer frankot dobjon ki egy személyi kielégítésére, jöjjön föl hozzám. Ez tíz frankjába kerül s félóra alatt kigyógyul.“

Habozva követi szerelmesünk az orvost. Az illető kényelmes karszékre, merőn szemébe néz. A hipnotizáló rövid idő alatt diadalmosodik, s ekkor elkezd paciense szerelmének tárgyát „leleplezni.“

„Lássa ön Angelináját a világ legerényesebb s legtelegebb lényének tartja. Téved. Bandszal, hamis fogai vannak s alhaját visel. Sovány mint egy komfortáblis ló s gyűlöli önt. Ha kocsit s lovat vesz neki, kocsisával fogja megcsalni, ha házat vesz neki, a legelső alkalommal új szeretőjével fogja önt a lépcsőkön ledobtatni. Ön éppen a százhetvenedik szeretője.“

Ha a paciense ébren volna, megfojtaná az orvost. Hanem így teljesen a hipnotizáló hatalmában van, ki kérdezni kezdi őt.

„Milyen Angelina?“
„Sovány, mint egy komfortáblis ló.“

„Szemei?“
„Bandszak.“
„Fogai?“
„Hamisak.“
„Haja?“
„Hamis.“
„Jól van. S kit szeret?“
„Jövendőbeli kocsisát.“
„Ki által fogja önt a lépcsőkön ledobtatni?“
„Uj szeretője által.“
„Hányadik szeretője már?“
„A 174-ik.“

„Lássa most már a gyógyulás felé halad. Megparancsolom, hogy ha fölbred, felejtse el Angelinát. Abelyett, hogy részvényeit eladja, igyék meg egy pohár keserű pálinkát s azután menjen valahova ebédre. Estére menjen színházba, azután fektüdjék le. Angelina álmában vampir képében fog megjelenni s karjaiba akarja majd szorítani. Ön visszataszítja, a látomány eltűnik s másnap reggel oly frissen s egészségesen kel föl mint azelőtt.“

Halad a világ. Boldogult Hippokratés még így írt: A szerelm elleni orvosság: éhség, idő vagy kötel.

Laurent Emil orvos egyszereiben meggyógyít: sóvárgást, álmodozást, lelkiürességet, holdvilágimádást, siró rohamokat, idegrohamokat, álmatlanságot, féltékenységet és vitriolumust.

Laurent Emil orvos egyszereiben meggyógyít: sóvárgást, álmodozást, lelkiürességet, holdvilágimádást, siró rohamokat, idegrohamokat, álmatlanságot, féltékenységet és vitriolumust.

Művészet és irodalom.

Az „Építési Tanácsadó” című műből, Gonda Béla műszaki tanácsos és ügyvetemi m. tanár e közérdekű művéből megjelent a 8. dík füzet, mely az építési munkálatok nyilvántartását, az építés felügyeletét és ellenőrzését, továbbá a munkálatok felülvizsgálatát tárgyalja. Ebben a füzetben van megkezdve a IV. fejezet, mely az építési idő, az épületek költsége, tartalma, leltározása, becslése és biztosítása kérdését tárgyalja. E füzetben az épületek becslésénél követendő eljárás van részletezve s mintegy 8 oldalra terjedő táblázatban nagyérdekű adatok közölve a lakóházak, gazdasági, gyári és vasuti épületek s különböző gépek értéke, fennállási ideje, értékcsökkenése és fentartására vonatkozólag. — Az „Építési Tanácsadó” összesen 30 füzetben fog megjelenni, kiterjedve az építkezés minden ágára. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetni lehet 18 füzetre (egy évre) 5 frt 40 krral vagy 9 füzetre (1/2 évre) 2 frt 70 krral. Az előfizetések és megrendelések íj. Nagel Ottó könyvkiadóhivatalába Budapestre (Múzeum-körút 2. sz.) küldendők. A 9. és 10. füzet legközelebb szintén megjelenik s ezzel a mű első kötete teljes leendő. — Ajánljuk e közérdekű művet a mérnökök és építésszek, építőiparosok és vállalkozók, a földbirtokosok és gazdatisztek s általában az építkező közönség szíves figyelmébe.

A tanítók szava. Tanítói közérdekek haviközlönye, beküldött lapunknak az 1891-ik évi 1. sz. szám. A jól szerkesztett szaklapot tanítóink figyelmébe ajánljuk. Szerkesztő Glatz György budapesti tanító. Veszélyi utca 48. Előfizetési ára egy évre 1 frt.

Az „Ország-Világ” 9. ik sz. címlapján a most jubiláló Lukács Sándor arcképet találjuk, két szép orosz-ból fordított verset Szabó Endrétől, Hock Jánosnak a Ferenciek templomában elmondott beszédét, Székely Huszár pedig Szilágyi Dezsőt mutatja be különböző alakokban amint az országgyűlésen beszél.

„A hét” 9. számú címlapját Estei Ferenc Ferdinánd főherceg arcképe díszíti. A lap tartalma érdekes és aktualis, mint rendszeren. Bácskai Albert „Coquette” cím alatt a kacér asszonyok pszichológiájával foglalkozik és egy csomó szellemes ötlettel, adomával tarkítja az alapjában komoly kis tanulmányt. Sipulusz, a „Budapesti Hírlap” humoristája, egy falusi történetet mond el, melynek hősei egy virsli és az a sörét, melyet benne találtak. Guy de Maupassantól való a második novella. Bartók József — új név az irodalomban — három gyönyörű költeményt közöl. Kóstolól álljon itt az egyik:

Nem vagyok . . .

Nem vagyok én költő,
Olyan vagyok épen
Mint a cigány-primás
Ott a falu végén.

A hegedű is rossz,
A vonó is ócska;
Nem is szép, nem is új
A bánatos nóta.

Híába jajong, sír
A hegedű húrja,
Nem érti azt senki,
Csak az, a ki húzza . . .

Ezenkívül van a füzethet egy komoly cikk „Az ifjuság ereje,” mely a tornatanításról szól és ezuttal egy helyett két krónika. Andronikus egy kedvesen megírt politikohumoristikus cikkel van képviselve. Innen-onnan és a rendes rovatok fejezik be a gazdag és változatos füzetet. Előfizetési ár 10 frt, 5 frt, 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest VIII. József-körút 44. Mutatványszámok ingyen és bérmentve. Bekötési táblák darabja 1 frt 30 kr-ával.

Felelős-ország és közbiztonság.

Eleséptel szalma, igaz, de még egyszer szőnyegre kell hoznunk, nemcsak azért, mert ezt ígértük, s zavunkat mindenkor beváltjuk; nemcsak azért, mert e csakugyan szegényteljes intézménynek végvalahára ittott a tizenkettedik, tehát utolsó órája, a küszöbön álló megye gyűlés levén hivatra annak megadni a kegyelem-döfést; hanem és leginkább azért, mert szegényére és gyalázatára a 19. század alkonyának, még mindig akadnak községek, melyek az ugynevezett felelős ország mellett kardoskodva ebbeli rajongásuknak községi képviselői határozat alakjában nyílt kifejezést adni, s ekként önmagukat nyilván kompromittálva a lelki szegénység, bizonylatát kiállítani nem resteltek.

Lássuk azért, mi volt tulajdonképen az az anynyira dédelgetett felelős-országi intézmény? . . . más szavakkal, kik voltak tulajdonképen azok a gyönyörűséges felelős-örök? . . .

Előttünk fekszik a „Bácska” 1887. évi 8. ik száma, mely vezércikkében oly szakszerűleg s praecise felel e kérdéseinkre, miszerint gondatlanmeuetet felujtani, sőt némely helyeit szóról szóra átvenni nemcsak időszerűnek, de szükségesnek is tartjuk.

Hogy kicsodák voltak azok a felelős örök, — így szól az említett cikk írója, — azt itthon fölösleges magyarázgatni, mert azt tudja mindenki, de különösen tudják s okmányok alapján ismerik a hivatalos községek, hogy ok fizetett tolvajok, a vidékünkön működő rablóbandák orgazdái, utbagazizói, felesei; szóval oly emberek, akiket azért állított ama szerepkörbe a legtöbb község, mert ha ok nem lopnak, más úgy sem lop, és ha ok lopnak, hát legalább néha a kárt feléleből harmadából megtérítik.

Ime hű képe az intézménynek, mely mellett lándsát törni még magukat intelligenseknek tartó elemek sem pirulnak.

Tehát dédelgettünk cimeres gazembereket, drága pénzen tartottuk fenn a notorius tolvajok és orgazdák legbiztosabb ápolóját, azon kétes existenciáknak ápolóját, kiknek napja a holdvilág, kenyérkeresete a szabadalmazott lopás.

Hogy ilyen uton mennyire süllyedt alá közbiztonságunk, mutatták a folytonos egymásutánban özönlő panaszok, melyek a megye minden részéről felhangzottak; mutatták azon különös figyelmet érdemlő körülmény, hogy néhány község annyira jölkött a felelős-országi intézménnyel, hogy azt éppen türethetetlen visszaélései és fogyat-

kozásai miatt már évek előtt önként beszüntette; mutatta azon helyeslést, mellyel az alispánunk által a megyei rendőrség szervezését célzó indítvány betervezése a megye gyűlésen fogadtatott; mutatja kiválólag azon, Bács-Bodrogh vármegyének 1886. évi őszi közgyűlésén hozott határozata, mellyel a m. kir. belügyminiszternél a rögtönítelő bíróság behozatalát volt kénytelen szorgalmazni, amivel egyszersmind be lön nyíltan igazolva az, hogy a felelős-országi rendszer teljesen meg van érve az, akasztófára, aminthogy másra nem is volt való.

Az általunk rajzolt sötét képpel szemben teljesen eltörpülnek azon önmagukban is silány érvek, melyek a felelős ország védelmére felhozhatók, hogy tudniillik kevesebbe kerül, mint a felelős-országi rendőrség, no meg azután a kárt is megtéríti. Az első nem áll, mert bizony sokszor nagyon is busásan fizették e patentirozott tolvajbandát; a második pedig csakis a szemet kápráztatja s alig vehető komoly számba, mit legjobban bizonyíthatnak azok, kik e gyönyörű firma protektorátusa mellett és alatt kárt szenvedtek s hosszu herce-hurca után alig-alig kaptak valamicskét, legtöbb esetben a veszett fejze nyelével kellett beérniök.

De eltekintve egyebektől, megdönhetetlen jogi axioma az, hogy: „bonum privatum bono communi cedere debet”. Már pedig a „bonum commune”, azaz a vagyonos személybiztonság érdeke nem azt kívánja, hogy a „bonum privatum” — az én esetleges károm megtérítésem, hanem igenis azt, hogy a kárt okozásnak, ergo a tolvajlásoknak vasmarokkal utja szegessék, következtéképp, hogy a tolvajok és orgazdák akció képtelenné tétessenek, s azok kényelmes ápolója, a felelős-országi intézmény végleg leromboltassék.

Ez, Istennek hála, megtörtént.

A m. kir. belügyminiszternek a felelős-országi egy szermindenkorra eltiltó törvényerejű rendelete s ennek folyamánya a 31.165/1890. számú alispáni rendelet, mely az összes községeket az átmenetileg beállítandó községi rendőrség szervezésére hívja fel és utalja, e gyűlöletes torzalatok rég megérdemelt sirja szélére juttatják s immár a legközelebbi törvényhatósági gyűlés feladata, hogy azt végleg sirba taszítva, a sirt úgy behatolja, hogy attól a föltámadhatásnak még leghalványabb reménye is örökre elzárva legyen . . .

Hogy az ujonnan szervezendő községi rendőrségi intézménytől néptünk imitt amott még némileg idegenkedik, ezem mi legkevésbé sem csodálkozunk. Idegenkedik, mert ma még nem fogja fel, hogy személyes vagyonbiztonság tekintetében mily roppant lesz a különbség, ha bennünket ezután nem gazemberek, hanem kizárólag becsületes emberek fognak őrizni; . . . idegenkedik, mert az ősi felelős-ország romba dől! alkotmányának még mindig vannak szószólói, fájdalom, mint említők, még a magukat intelligenseknek tartó elemek között is, kik részint hitvány népszerűség-hajhászat, részint egyéb okokból szitják a mozgalmat, az éretlen tömeg előtt Don Quichotte számalmas szerepére vállalkozva; . . . idegenkedik, mert azon jómadarak, kik az új intézmény beálltával, eddigi könnyű megélhetési módjuktól elütetve becsületes munkára lesznek utalva, a népet az új rendőri szervezettől cifrábnál cifrább rémesekkel riasztgatják, s csalják lépve a könnyen hívókat.

Lelkünk mélyéből vagyunk azonban meggyőződve, hogy néptünk, amint befogya látni a községi rendőrség üdvös voltát és életrevalóságát s annak minden tekintetbeni előnyös voltát, azt nemcsak megkedvelni, de áldani fogják azokat, kik ok a felelős-ország rákfenéjétől meg, — s annak polypkarjaiból kiszabadítva reánk a közbiztonság derengő hajnalának fölszállóását lehetővé tevők.

S éppen azért örömmel üdvözöljük azon értelmes községeket, melyek, — belátva az eddigi állapotok tartatlanságát s a községi rendőrség végtelen horderejét, azt nemcsak elfogadták, de annak szervezését a kor kívánalmainak megfelelőleg eszközölték.

De ugyanezok sajnálkozunk azon községeken, melyek a régi ázsiai állapotok fentartása mellett állást foglalni, de sőt peticionálni nem tarták önmagukra lealázónak. E viselkedés méltó ítéletét önmagában hordja. Kommentárt hozzá fűznünk teljesen fölösleges; s csakis azt ismételjük, hogy t. i. itt a legfőbb ideje, miszerint a megyei törvényhatóság véglegesen bánják el a felelős-országi intézménnyel, mely a mindenki által óhajtott közbiztonságnak egyenes ellensége.

Ezt a küszöbön levő megyei törvényhatósági gyűléstől bizalommal reménylünk is és közbiztonságunk érdekében sürgetőleg kérjük.

Lajthay.

Bács-Bodrogh vármegye

választott bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1891. évre.

Adán Balogh Pál ügyvéd, Ábrahám Mihály birtokos, Kuglits János bíró, Jovanovits Lázár bíró, Almáson Deák Zsigmond főszolgabíró, Parczan Antal bíró, Apatinban Jellmann József községi jegyző, Schieber Dávid bíró, Will József bíró, Viderkehr Antal bíró, Bajmokon Szkenderevits Máttyás bíró, Rédei Lajos, Baracsán Gyenes Péter bíró, Bácsban Mihajlovics Mihály községi jegyző, Bácsujfalun Mladoniczki Vinczóm. kath. lelkész. Bezdánban Hegyesi Ferenc bíró, Szabó András bíró, Bikityen Feigl András bíró, Bogojeván Antics Jusztin községi jegyző, Bresztovácson dr. Lang József járásorvos, Bukinban Payerle János községi jegyző, Bulkeszen Gruby C. M. bíró, Csantavéren Panesich Jakab plébános, Kakas Albert bíró, Csávolyon Auer Ferenc községi jegyző, Cservenán Schumacher György bíró, Rausch Péter bíró, Csében Csupor Gyula főszolgabíró, Csönoplyán Deák Andor községi jegyző, Mironiczky Marián községi jegyző, Csuroghon Zákó Miklós főszolgabíró, Poppovits Szevtozár lelkész, Dautován Farkas József bíró, Mikosevics Kanut Emil szolgabíró, Deszpot-Szent-Ivánon Demetovits István községi jegyző, Doroszlón Samu János bíró, Feketehegyen Molnár Miklós bíró, Felső-Kovilon dr. Kreszties György orvos, Felső-Szent-Ivánon Horváth Máté községi jegyző, Filipován Gyarmathy Ferenc községi jegyző, Gajdobrán Fischer Nándor községi jegyző, Garán Latinovits Gyula főszolgabíró, Pencz Ádám községi jegyző, Gákóván Schön Ferenc bíró, Goszpodincén Raics Miklós magánzó, Gyurgyevón Karácson Gyula vm. főjegyző, Hegyesen Zsótyér Akos községi segédjegyző, Hódásághon Osztermayer József plébános, Jusits Lajos kir. járásbíró, Jankóvácson Csin-

csak János községi segédjegyző, Komáromi Gergely bíró, Járeken Schindler Antal községi jegyző, Karavukován Hermann István bíró, Katymáron Schaffner János bíró, Kátyon Paulovics Márton bíró, Kereszturon Lederer Gusztáv kir. járásbíró, Szűcs Mihály árvaszéki ülnök, Keryaján Stöckl Ferenc bíró, Kis-Kéren Harr Samu magánzó, Kiszácson Kolozsváry Sándor főszolgabíró, Kolluthon Sulok János bíró, Kovil-Szent-Ivánon Baderlicza György házközösségi előadó, Kucurán Jánoki István bíró, Kulán Maximovits Milán gör. kel. lelkész, Városva Károly bíró, Kunbaján Neszner János bíró, Madarason Halm Emil községi jegyző, Martonoson Hoós Béla községi jegyző, Mélykúton Lajthay Benjámin községi jegyző, Moholyon Lólin Jovan bíró, Mikosevits Antal községi jegyző, Onody József bíró, Monostorzeghen Kapetanovits János községi jegyző, Mosorinban Hipp Dezső bíró, Nemes-Militiesen Kaich József községi jegyző, Pál Antal bíró, Német-Palánkán Nagy László községi jegyző, Harlikovits Károly gyógyszerész, Novoszellón báró Rumerskirch Hugó bíró, O-Beesen Zavisits István községi jegyző, József Mladen bíró, Boromisza Tivadar ügyvéd, Tripolszky Béla magánzó, Gönczy János bíró, Obrovácson Mallin Károly községi jegyző, Harlikovits Gyula szolgabíró, O-Futtakon dr. Kameniczky Sándor járásorvos, O-Kanizsán Káfga Gyula bíró, Körnözy László bíró, Tukaics Miklós bíró, dr. Király Sándor bíró, O-Kéren Steigele Péter bíró, O-Morovicán Varjas Sándor bíró, dr. Dembitz Vilmos községi orvos, O-Palánkán Lemaics Milován nyug. községi jegyző, O-Szivacon Jovanovics Mladen lelkész, Zsupanszky Lyubomir községi jegyző, O-Sztapáron Katanics Koszta bíró, Brezsovszky Vazul községi jegyző, O-Verbászson dr. Molnár István Lajos főgym. tanár, Pacseron Császár Péter főszolgabíró, Parabutyon Krausz Ferenc bíró, Petrovácson Kotsz Samu bíró, Zajacz János bíró, Petrovaczellon Ekkert Gyula bíró, dr. Tripolszky János bíró, Piroson Zsigmond Gyula községi jegyző, Pivnicán Vissy József főszolgabíró, Sztójkovits György törv. bíró, Prigl-Szent-Ivánon Rauschenberger Adolf községi jegyző, Rác-Militiesen Radoychich Endre községi jegyző, Rigycián Maison Mihály plébános, Szántován Tápay Péter mérnök, Szeghegyen Becker Fülöp íj. bíró, Szenttamason Fülöp József bíró, Vezilits Milutin bíró, Katyánszky Sebő bíró, Ivanics Sándor esendörparanesnok, Szilbáson Grucics Lázár községi segédjegyző, Szontán Thurszky János községi jegyző, Sztanisicson Hajdu Pál községi segédjegyző, Fülöp Kálmán bíró, Temerinben Szkalin Benő községi segédjegyző, Deizler Sándor bíró, Kovács Mihály bíró, Tiszaföldváron Sztratimirovits György községi jegyző, Horváth András bíró, Titelen Miklusevics Milos községi jegyző, Topolyán Acsády Béla bíró, Lőrincz József községi bíró, Torzsán Tessényi Pál, Tovarivson Rákits Milos községi jegyző, Turián Sztójkovits Vazul községi jegyző, Uj-Futtakon Eigel József plébános, Uj-Soóvén Hartmann János községi jegyző, Szauer Ferenc községi jegyző, Uj-Szivacon Eimann Károly községi jegyző, Uj-Verbászson Wagner György János bíró, Klein Károly bíró, Vaskuton Latinovits Frigyes bíró, Veprovácson Krappenheim József plébános, Zentán Matkovics József ügyvéd, Nagy Abonyi László bíró, Kozich István ügyvéd, Csernák Antal bíró, Vlasits Trifun bíró, Flesch József bíró, Ifkovics Márk bíró, Zsablyán Aranczyk Athanasz bíró, Az eddig megnevezett bizottsági tagok az 1870. évi XLII. t. c. 28. §-a értelmében a bizottságból 1892. év végéig lépnek ki. — Adán dr. Hódik János orvos, Jablonszky Miksa községi jegyző, Bizinger János bíró, Beslin Milos bíró, Almáson Arnold Antal községi jegyző, Babér Lajos bíró, Apatinban Schmausz Endre, alispán, a vaskoronarend lovagja, Tomcsányi Ádám bíró, Puck István plébános, Krieg Béla bíró, Bajmokon Budánovits Árpád községi jegyző, Szedressy Károly községi segédjegyző, Bajsán Szilvásv János községi jegyző, Baracsán Múró Ambrus községi jegyző, Bácsban dr. Kék Lajos ügyvéd, Bácsujfalun dr. Hofbauer Miklós járásorvos, Bezdánban Bosnyák János községi jegyző, Meszner István esperes-plébános, Bikityen Tomanovits György községi jegyző, Bogojeván Berecz Károly községi jegyző, Bresztovácson Zányi Bódog községi jegyző, Bukinban Eichorn Ferenc bíró, Bulkeszen Tessényi István lelkész, Csantavéren Mataska István bíró, Szokola Gyula községi jegyző, Csávolyon Folkmann Jakab bíró, Cservenán Krutchnid Nándor községi jegyző, Mihály János árv. elnök, Csében Hercegg Gyula községi jegyző, Csönoplyán Pálty Antal íj. bíró, Kopping Ferenc bíró, Csuroghon Illits János orvos, Vuceserits Gábor községi jegyző, Dautován Spaltenberger Máttyás bíró, Wéber Matyás bíró, Deszpot-Szent-Ivánon Csupits Péter községi jegyző, Doroszlón Gaiszt Béla községi jegyző, Feketehegyen dr. Kern Lajos orvos, Felső-Kovilon Kohut Henrik kir. mérnök, Felső-Szent-Ivánon dr. Zalár István orvos, Filipován Martin József esperes-plébános, Gajdobrán Bizinger Konrád esperes-plébános, Garán Ribovitz András esperes-plébános, Lánckör Antal szolgabíró, Gákóván Dzsida Ádám bíró, Goszpodincén Pécs Mitó bíró, Gyurgyevón Mosovics Livius községi jegyző, Hegyesen Balassy Endre esperes-plébános, Hódásághon Trisehler Xaver Ferenc íj. bíró, Schumacher Jakab bíró, Jankóvácson Sándor Béla Bács-Bodrogh vármegye, Zombor és Baja városok főispánja, a Lipótrend lovagja s a Szent-Gergely-rend középkeresztese, Boromisza Tibor plébános, Járeken Rohonyi Gyula orsz. képviselő, Karavukován Rumbach Mihály községi jegyző, Katymáron Till Imre bíró, Kátyon Horváth György magánzó, Kereszturon Arnold Károly községi jegyző, Hudák Gábor bíró, Keryaján Stelzer János id. bíró, Kis-Kéren Simon József bíró, Kiszácson Kőszeghy Dezső községi jegyző, Kolluthon Zimmermann György községi jegyző, Kovil-Szent-Ivánon Vracarics Gliso községi jegyző, Kucurán Luczkánzi Bertalan községi jegyző, Kulán Dosztig József községi jegyző, Mezey Zsigmond kir. községi jegyző, Kunbaján Weismáhr Mihály urad. igazgató, Madarason dr. Neubach Lipót orvos, Martonoson Eremitis Vljájkó községi jegyző, Mélykúton Mikó Mihály bíró, Moholyon Joszimovits Lázár bíró, Radulovics Miklós bíró, Vén Ferenc bíró, Monostorzeghen Bikitzky Tamás községi segédjegyző, Mosorinban Laczkovits József bíró, Nemes-Militiesen dr. Széchényi Tamás szolgabíró, dr. Vujevich Zoltán ügyvéd, N-Palánkán Gromon Dezső államtitkár, Nagy Mihály bíró, Novoszellón Berzenkovics Péter községi jegyző, O-Beesen dr. Vojnovich Aron bíró, Soós Gábor szolgabíró, Fetter János községi jegyző, Gortva Lázár bíró, Vibirál József szolgabíró, Obrovácson dr. Potucsek János ügyvéd, Szauter István plébános, O-Futtakon Kovácsévics István községi jegyző, O-Kanizsán Poppovics György bíró, Mihályi Sándor községi jegyző, Dukai István bíró, Szerdahelyi János magánzó, O-Kéren Szmiba Kálmán községi jegyző, O-Morovicán Mangh István bíró, Vojnics Dávid bíró, O-Palánkán Sztójakovics Milos bíró, O-Szivacon Dobák Béla kir. ügyész, Trisehler Ferenc árv. ülnök, O-Sztapáron Momirovits István lelkész, Bunyerevcs Szima bíró, O-Verbászson dr. Molnár Károly főszolgabíró, Pacseron

Fennáll 1824. óta.

István Husveth
műfestője
Zomborban.

Képfestés és nyomtatás, esztergálás, gyapjú- és gyapjofonal-festés.

Képfestés, mintázás, appreteur, decateur és moiré.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint **festődémben** a ruhafestés szakosztályát gőzökre rendeztem be, ami által a tárgyak festési kivitele sikeresebben történhetik.

Selyem, gyapjú, pamut és vegyes szövetek, női és férfijelöltözetek szétfejtett valamint egész alakban, butor- és szabadszítási szövetek, kendők, csipkék, szalagok, keztyűk és harisnyák, gyapjú- és csipke-függönyök, lehető minden színben megfestetnek s ismét mint újak állíthatnak elő. 12-1

1038. sz.
kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Palánka községében leküszönés folytán üresedésbe jött segédjegyzői állásra — mely 500 frt fizetés s 100 frt lakpénzzel van javadalmazva — ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi március hó 15-ig** hozzámm nyújtsák be.

Palánkán, 1891. évi február hó 16-án.

CSUPOR GYULA.

3-3 főszolgabíró

Bútor-üzlet helyiségváltás.

Tisztelettel bátorkodom mélyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek szíves tudomásául adni, miszerint

BÚTORRAKTÁRAMAT ÉS KÁRPITOS-MŰHELYEMET

ugyanacsak a főutcában, dr. Alföldy ur házába helyeztem át.

Nagyválasztéku raktárt tartok teljes **háló, ebédlő, szalon** és **irodai** berendezésekben, úgy tölgyfa mint diófaiban, nem különben mindennemű egyes bútordarabokat, mi csak lakberendezéshez szükséges, ugyszintén finom **képeket** és **tükröket**, mindent a lehető **legjutányosabb** árak mellett.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek az eddig irántam tanúsított bizalomért hálás köszönetemnek adok kifejezést, esedezve kérem bizalmukat új helyiségemben is tölem meg nem vonni, részemről minden lehető megteszek, hogy az irántam tanúsított bizalmat ezután is minden tekintetben kiérdemeljem.

Ugyszintén a nagyérdemű bútorvásárló közönségnek szíves pártfogásáért esedezve, vagyok

mély tisztelettel
Adler A.

kárpitos és bútorkereskedő
Zomborban,

3-2 fő-utca, dr. Alföldy ur házában.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye zentai járáshoz tartozó Moholy községében elhalalozás folytán üresedésbe jött 400 frt évi javadalmazás és 30 frt utiatalánnyal ellátott irnoki állás betöltésére pályázat nyitattik, felhívattak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy Bács-Bodrogh megye tek. bizottsága által 1887. évi 6. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. § a követelményeinek megfelelőleg felszerelt folyamódványait **f. évi március hó 11-ig** alulírt főszolgabírónál nyújtsák be; a választás f. évi március hó 12-én fog Moholy községében reggel 9 órakor megejtenni.

Zentán, 1891. február 18-án.

Matkovits Lajos,
főszolgabíró.

3-3

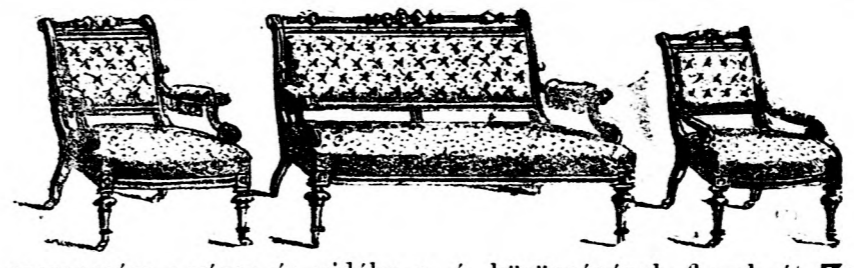
Egy gyártelep eladó.

Egy teljesen berendezett hengermalom 6 pár kövel, hengerekkel, 30 lóerejű Stubil, két 30 lóerejű Kornwall-féle gőzkazán, egy berendezett gőzfűrdő, összes épületekkel, évi tiszta jövedelme 10,000 frt, minden a legjobb karban, 50,000 frt ár mellett eladó. Azonkívül négy garnitúra legújabb szerkezetű Marschall-féle gőzcséplőgép, egy teljesen berendezett gazdasági gépműhely öntődével, jó feltételek mellett szintén szabadkézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

3-2

SCHERER FERENCZ

ZOMBORBAN.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének figyelmét **Zomborban, a főutcában, a Falcione-féle házban levő**

RAKTÁRAMRA

felhívni és azt megtekintésre ajánlani.

Legfőbb törekvésem oda volt irányozva, hogy teljes

menyasszonyi kelengyéket

legyek képes összeállítani, a legegyszerűbbtől kezdve a legfinomabb kiállításig, de csakis szolid és a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg **a legújabb divat szerint, a legjutányosabb áron.**

Nagy választékban készletben tartok mindennemű

asztalos és kárpitozott butorokat

u. m.: *szekrény, ágy, mosdó-szekrény, éjjeli-szekrény, kredenc, trumeau, asztal, góth-székek* és hajlított tömör fából *fofel, hintaszék, magas támlájú pamlagok, ottománok,* és

szalongszoborok, konzol- és állótükrök, képek, függönytartók, fogasok, íróasztalok, könyv- és edény-etazserok, tea- és virágasztal,

különféle szobrok, függő- és asztali lámpák,

ampel. Porcellánból: ebéd-szerviz, kávé-, tea- és mosdó-szervizek. Különféle üveg-árak, u. m.: bor-, sör- és likőr-szervizek, virágvázák, mindennemű palack, pohár, kanecso, deszerttányér, kompotálak. Különféle china-ezüst kés, villa, kanál, aujsatz, gyertyatartó, cukorszalonna, kompotál, eed-olajtartó, tálcák. Különféle vasbutor ágyak, gyermekágyak, sodronymatrac, mosdóasztal, fogas és kályha-ernyők.

Teljes tisztelettel

SCHERER FERENCZ.

10-1 Nagy raktár a vendéglősök és vidéki kereskedők számára, a legolcsóbb áron.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Arverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a nagy-becskerei m. kir. erdőgondnokság kezelése alatti S Titen felül fekvő következő tiszai kincstári szigeteken található fűzfa tömegek:

1. „Dolnia Ada“ szigeten 15 hold befásított részében 70 írm.³ hasáb, 175 írm.³ dorong és 6045 nyaláb rözsefa (148 frt kikialtási árral);
2. „O-Zsablya“ szigetnek 78-7 hold befásított részében 314 írm.³ hasáb, 511 írm.³ dorong és 33630 nyaláb rözsefa (647 frt kikialtási árral);
3. „Vranják“ szigetnek 40-1 hold befásított részén 858 írm.³ hasáb, 1069 írm.³ dorong, 10065 nyaláb rözsefa (851 frt kikialtási árral);
4. „Ostrovo“ szigeten 77-1 hold beerdősült részében 318 hasáb, 1001 írm.³ dorong, 48260 nyaláb rözsefa (942 frt kikialtási árral); feldolgozatlan állapotban azaz tövön, **f. évi március hó 9-én d. e. 10 órakor** az alulírott m. kir. erdőgondnokság irodájában írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverés útján felsőbb jóváhagyás fenntartásával fog eladatni.

Versenyzők ajánlataikat az egész, vagy egyes famennyiségre külön megtehetik.

A f. letarolása és kiszállítása 1892. mácius végéig eszközlendő.

Bánatpénz a kikialtási ár 10%-ka.

A zárt és szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok, melyekben kiteendő, hogy az ajánlattevő magát az ismeretes feltételeknek aláveti, megfelelő bánatpénz csatolásával legkésőbb f. évi március 9-én d. e. 10 óráig alulírott kir. erdőgondnoksághoz benyújtandók, mert későbbben érkezők nem fognak tekintetbe vétetni.

Ezen üzletre vonatkozó árverési és szerződési feltételek egy az orsovai m. kir. erdőhivatalnál, mint alulírott kir. erdőgondnokságnál bármikor betekintheők.

Nagy-Becsckereken, 1891. február 19-én.

A m. kir. erdőgondnokság.

Pályázat.

Az újvidéki sz. rókusi róm. kath. népiskolánál elhalalozás folytán megüritül I—II. oszt. osztatlan s magyar tannyelvű tanítói állásra **f. évi március hó 23-ig** pályázat nyitattik. Fizetése: évi 600 frt, 10% tizedéves korpótlék, 6 frt irodai átalány és 50 frt lakbér, saját osztályában tornatanításért 1 1/2 öl kemény tűzifa.

Kötelessége ezenfelül a ismétlő tanítást díjmentesen, a mindennapi istentiszteletnél pedig a kántori teendőket, nevezetesen az orgonást és éneklést végezni, mely utóbbi ténykedéséért évi 100 frt tiszteletdíjat s a misék után esedékes stóljávedelmet élvez.

Felhívattak tehát mindazon törvényes képesítéssel bíró s róm. kath. vallású tanítók, kik a fenti állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránt való kérvényeiket — az újvidéki róm. kath. iskolaszékre címezve — a fentkitett határidőig főt. Eigl József futtati esperes plébános urhoz küldjék be; továbbá, hogy a próbaorgonálás és éneklés megtartása végett f. évi március hó 23-án délelőtt 8 órakor az újvidéki sz. rókusi kápolnában jelenjenek meg.

Az állomás f. évi április hó 1-én lesz elfoglalandó. Újvidék, 1891. évi február hó 15-én tartott iskolaszéki gyűlésből.

Kopper György,
apát-plébános, iskolaszéki elnök.

3-2

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

4335. szám.

alisp. 1891.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja által ezennel köz- hirtre tétetik, hogy a mosztongai nagy érdekelttséghez tartozó és a novoszellő-bukini határ találkozási pontján a Duna védgátjába egy zsilipnek előállítása válván sztk- ségessé, a felépítés biztosítására Zomborban a vármegye palota elsőemeleti kistermében (homlokzat) **1891. évi március hó 17-én (kedden) reggeli 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árlejtés fog tartatni.

A munkálatok a következők:

1. földmunka 1081 m³,
2. betonfalazat 141-36 m³,
3. téglafalazat 228-08 m³,
4. rézsű és fenékbiztosítás 208 m²,
5. palánkfal még pedig kemény 24-6 f. m.,
6. palánkfal puha 45-0 f. m.

Megjegyeztetvén, hogy a kapuk vas-alkatrészei megrendelés által fognak biztosítottatni.

Az írásbeli zárt ajánlatokban az ajánlattevő neve, polgári állása, állandó tartózkodási helye, továbbá a vállalati ár és pedig ez utóbbi számokkal és betűkkel tisztán kiírandó.

Az 500 frtban megállapított bánatpénz fizetendő le, mely összeg a vállalkozó által a vállalati árhoz képest 10%-ra az elfogadás után azonnal kiegyezendő, megjegyeztetvén, hogy ezen bánatpénz készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az írásos ajánlatához becsatolandó, míg a szóbeli árlejtés megkezdése előtt pedig leteendő.

Az ajánlatok alulírt alispánnál folyó évi március hó 16-ik napjának (hétfőn) délutáni 5 órájáig nyújtan- dók be, — az ezután beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Határnapul, melyre a munka elkészítendő, az alispáni felhívástól számított négy hónap tüzetik ki, — a vállalati munkabér a) a betonréteg lerakása, b) a boltozat befejezése után a munkavezetéssel megbízott kultur- mérnökség által kiállítottó kereseti kimutatás alapján — az alispán által — a munkaérték kétharmadával, a vármegyei házpenztárban kezelt érdekeltiségi pénzkész- letből, — a teljes kifizetés pedig a sikeres felülvizsgá- lat után fog bekövetkezni.

A vonatkozó műszaki okmányok az árlejtés nap- jáig Hauke Imre tb. főjegyző urnál, a délelőtti és dél- utáni hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Zomborban, 1891. évi február hó 20-án.

Schmausz Endre,
alispán.

2-2

TANONC KERESTETIK.

Zombor egyik jó hírnévnek örvendő **FÜSZERKERESKEDÉSÉBEN** egy tanonc azonnal felvétetik.

Előnyben részesül, ki a magyar, német és szerb nyelvet írásban és szóban bírja.

Bővebb értesítést ad e lapok kiadója Bittermann Nándor.

3-3